

D ů v o d y:

Po stránce právní sluší plně přisvědčiti dovolateli, že vadným naložením podle Šu 86 (1) čís. 3 žel. dopr. ř. jest také naložení do vadného, k bezpečné přepravě naloženého zboží se nehodícího vozu, a že se proto nemůže požadovati od dráhy náhrada za škodu vzniklou na zboží prosakováním dešťové vody poškozenou střechou, jestliže odesílatel sám naložil zboží trpící vlhkem, aniž se přesvědčil, že střecha vozu jest dešti neprostupná. Zákon neukládá tu však odesílateli odborné vědomosti a zkušenosti, nýbrž jenom péči řádného obchodníka (čl. 282 obch. zák.), totiž takovou pečlivost, jakou lze od každého řádného obchodníka při nakládání požadovati. Když odvolací soud zjistil skutkově, že v den nakládání činila střecha vozu při pečlivé prohlídce dojem bezvadnosti a nepromokavosti, nemohl učiniti nakládající stranu zodpovědnou za to, že střecha dodatečně přece promokla. Zcela neprávem dovolává se žalovaná strana železničních instrukcí pro manipulační službu, neboť, nehledíc k tomu, že tento její přednes jest novotou, v opravném řízení nepřipustnou, a že ony instrukce jsou určeny jenom pro vnitřní službu a nezavazují stran, plyne z nich podle tvrzeného jejich obsahu, že ani železniční zřízení nejsou povinni ohledati při nakládání střechu vozu také zevně, nýbrž jenom tím způsobem, že vstoupí do vozu, zavrou dvěře a přesvědčí se, zda nejde šterbinami ve střeše do vozu světlo. Neukládá-li železnice ani svým zřízencům, aby střechu ohledali také svrchu, tím méně to může žádati od odesílatelů.

Čís. 6256.

Nebyl-li opravný prostředek podán zároveň s návrhem na navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k opravnému prostředku, jde o pouhou formální vadu podání ve smyslu Šu 84, 85 c. ř. s. Stačí, když soud dal lhůtu k odstranění této formální závady teprve s vyřízením návrhu na navrácení v předešlý stav.

(Rozh. ze dne 9. září 1926, Rv I 754/26.)

Žalobu o vyklizení najatých místností procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Žalobce neprávem vytýká, že dovolání jest podáno opožděně proto, že nebylo podáno zároveň s návrhem na navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k dovolání, nýbrž teprve v 8denní lhůtě, počítané od doručení usnesení povolujícího navrácení v předešlý stav, v němž první soud, navrácení povolující, dal novou 8denní lhůtu k podání dovolání.

Jest sice správným, že zákon stanoví lhůtu k podání dovolání jako neprodlužitelnou a soud není oprávněn ji prodlužovati; avšak tu o prodloužení v podstatě nejde. Dovolání mělo být podáno podle Šu 149 c. ř. s. zároveň s návrhem na navrácení v předešlý stav a měl zmeškaný úkon procesní být ihned s návrhem vykonán. Ale tato závada jest pouhou formální vadou podání ve smyslu Šu 84 c. ř. s. a soud měl sám od sebe naříditi její odstranění (§§ 84, 85 c. ř. s. a zodpovědění otázek k § 84 c. ř. s.). Proto měl soud podle Šu 85 c. ř. s. dáti žalovaným k odstranění formální závady lhůtu. Neučinil-li tak hned, nýbrž teprve až s vyřízením návrhu, nemění se v podstatě na věci ničeho. Zákon vychází v případech, kde jde o pouhou formální vadu, která nebrání věcnému vyřízení, s hlediska, že takové vady nemají být příčinou zamítnutí návrhu, nýbrž ukládá soudu povinnost, by napřed formální vada byla odstraněna s jeho pomocí. Tomuto stanovisku by odporovalo, kdyby pro formální vadu, kterou měl soud nechat odstraniti, byl návrh zamítnut z toho důvodu, že soud vadu odstraniti nedal hned, nýbrž teprve, když vyřizoval návrh věcně. Podle této úvahy neprodloužil soud protiprávně lhůty k podání dovolání, když ji určil vskutku jen za účelem odstranění formální vady, třeba se to stalo až při vyřízení návrhu na navrácení v předešlý stav. Dovolání podané v této lhůtě lze proto pokládati za podané včas.

Čís. 6257.

Byla-li sprostředkovatelská provise splatna pod podmínkou skutečného převzetí zboží, nemá na ni sprostředkovatel nároku, došlo-li odůvodněně ku stornu smlouvy.

(Rozh. ze dne 9. září 1926, Rv I 928/26.)

Žaloba o zaplacení provise za sprostředkování prodeje dříví byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dle provisní listiny ze dne 11. října 1923 záležela sprostředkovatelská činnost žalobcova v pojmenování nákupního pramene, t. j. panství, patřícího velkostatkáři H-ovi, a žalobce zajistil si touto smlouvou provisi 3 Kč za 1 m³ jednak pro případ kupu (odst. 1 listiny), jednak pro případ »jinakého obchodního spojení« (odst. 4 smlouvy). Nyní domáhá se provise ze zbytkového množství, ohledně něhož žalovaní jako kupitelé s majitelem panství jako prodávajícím dodatečně ujednali storno, a uvádí, že při tomto rozvázání smlouvy dostalo se žalovaným ve formě náhrady škody a ušlého zisku skvělého příjmu. Ale v tomto směru již odvolací soud správně poukazuje na to, že dle provisní listiny byla smlouvená provise splatna po převzetí dříví. Této podmínce smluvní nelze podle Šu 914 obč. zák. přikládati jiný smysl než ten, že nárok na